

Nicoleta Esinencu

Mária evangéliuma

Fordította András Orsolya

A dráma a *Játéktér* 2020. tavaszi számában jelent meg.

Első rész

- * Liith megszülte Nourát
- * Noura megszülte Pirjót
- * Pirjo megszülte Évát
- * Éva megszülte Simonát
- * Simona megszülte Torát
- * Tora megszülte Celine-t
- * Celine megszülte Chimamandát
- * Chimamanda megszülte Ioanát
- * Ioana megszülte Bojanát
- * Bojana megszülte Carolotát
- * Carlota megszülte Fatimát
- * Fatima megszülte Meleket
- * Melek megszülte Lait
- * Lai megszülte Miryamot
- * Miryam megszülte Alexandrát, hogy harcoljon
- * Alexandra megszülte Azeminát, hogy boldog legyen
- * Azemina nem szült, mert nem akart
- * Leilani nem szült, mert nem tudott
- * Sofia szült, pedig nem akart
- * Verena egyedül szülte meg és egyedül nevelte gyermekét
- * Mária szűz volt, de azt mondják, ő is szült,
- * egy férfit
- * és akkor az égen egy csillag kihűlt.

- * Kezdetben volt az Ige
- * és az Ige volt az igaz Világosság, ami világított
- * a férfi pedig birtokába vette az Igét
- * és a férfi azóta is könyveket ír a szűzről, aki szült
- * és írta, hogy az, akit a szűz megszült, az isten fiának mondaték
- * az isten pedig maga a férfi volt.

- * Kezdetben volt az Ige
- * a férfi pedig birtokába vette az Igét
- * és mondá a férfi, hogy a nő parancsot adott, hogy öljenek meg minden újszülött fiút
- * mert el akarta veszejteni azt, aki az isten fiának mondaték.
- * és mondá a férfi, hogy a nő meg akarja ölni őt
- * mert ő az isten
- * és mondá a férfi, hogy a nő az ördög

- * és mondá a férfi, hogy ő uralkodik az emberek fölött
- * mert az ő birtokában van az Ige

- * és mondá a férfi a nőnek, hogy hallgasson

- * és akkor szózat lőn az égből, miként az oroszán üvöltése
- * és mondá:
- * halljátok most a példázatot az üldöztetésről, ami születéstől fogva tart.

Második rész

Anya gyűlöl minket. Engem meg a nővéremet. Azért nem szeret minket, mert lányok vagyunk. Akkor sem szeretett, mikor kicsik voltunk.

Apa miattunk hagyta ott őt. Mert anya nem volt képes fiút szülni, úgyhogy inkább elvett egy másik nőt.

A nővéremnek van egy kislánya, de amikor szült, kivették a méhét, nem lehet több gyereke. Nekem is van egy kislányom, és a második gyerekem is lány lesz.

A mi gyerekeinket se szereti anya, minden reménye ez a gyerek volt, de ez is lány lesz. Mi nem neheztelünk ezért anyára.

A lányok amolyan „másodosztályú” gyerekek.

Könnyebb férfinak lenni, mint nőnek. Könnyebb munkahelyet találni, könnyebb a családban, a mindennapokban. És úgy általában is, könnyebb élni.

A fiúk örömet hoznak, a lányok – azok nem.

A nők csak azután szednek fogamzásgátlót, ha már szültek egy fiút.

A 12. hét után csak egészségügyi okokból engedélyezik az abortuszt, ezért az olyan orvosok, akik nagyon korán „kitalálják” a gyerek nemét, alig győzik a munkát.

Ha pedig a gyerek neme „túl későn” derül ki, a nők maguk végzik el az abortuszt otthon, és csak akkor mennek be a kórházba, ha baj lesz belőle. Közülük sokan meghalnak, mert nem érnek idejében orvoshoz.

Harmadik rész

* Abban az időben az, aki az isten fiának mondaték, felment egy magas hegyre

* és elváltozott az ő arca

* az arca képe megváltozott

* és ragyogott az ő arca, mint a nap

* ruhája pedig fehér lőn, mint a fényesség

* a férfiak pedig az égre emelték szemüket, hogy meglássák a hím galambot

* és nőstény galambot láttak.

* és íme, fényes felhő borította be őket, és szózat lőn a felhőből, mondván:

* Ő az alfa és az ómega

* a kezdet és a vég

* Ő az, aki van, Ő az, aki volt, és Ő az, aki eljövend

* Ők pedig igen megrémültek és arcra estek

* mikor pedig szemeiket fölemelték, meglátták a NŐT

* és mondá nekik a NŐ:

* nem azért jöttem, hogy a próféciát eltöröljem, hanem, hogy beteljesítsem azt

* amikor azok, akik kint vannak, olyanok lesznek, mint akik bent vannak

* és azok, akik bent vannak, olyanok, mint akik kint vannak

* aki fent van, olyan lesz, mint aki lent van

* amikor a férfi és a nő egy lesz

* akkor tudjátok, hogy eljött az idő

- * mert minden férfi, aki nővé válik
- * megláthatja a nő eljövételét a földön
- * és minden nő, aki férfité válik
- * szintén megláthatja a nő eljövételét a földön.

Negyedik rész

- * És akkor a NŐ leereszkedett a hegyről
- * és magához hívott minden nőt
- * és sok nő követte őt
- * és apostolnőknek nevezte őket
- * és mind elkezdtek szólni
- * és prédikálni
- * a NŐ pedig kezébe vette a könyveket, amiket a férfi írt
- * és ekképpen olvasott belőlük a férfiak:
- * mások tanítását pedig nem engedem meg a férfiak
- * a férfi csendességben tanuljon teljes engedelmességgel
- * a férj félje asszonyát
- * a férfi illendő magaviseletű legyen
- * ne pletykálkodjék
- * legyen mértékletes
- * legyen tiszta és házias
- * legyen a nőnek mindenben engedelmes
- * a férfiak hallgassanak a gyülekezetben, mert nincs megengedve nekik, hogy szóljanak
- * hogyha pedig tanulni akarnak valamit, kérdezzék meg otthon az ő asszonyukat
- * tudjátok meg, minden férfinak a feje az asszony
- * a férfi nem ura a maga testének, hanem a felesége
- * ámen!
- * ámen!
- * halljátok most okulásotokra a példázatot az engedetlenségről.

Ötödik rész

A mi családjunkban sem édesanyámnak, sem nagymamának nem volt joga önálló döntéseket hozni. Ez a férfiak dolga volt. A család feje nagypapám volt, később pedig édesapám.

Mikor tizenhárom éves lettem, megkérték a kezem, nálunk ez a szokás. A korai férjhez menés. Én még iskolába jártam, gyerek voltam. Akkor édesanyám megkérdezte, mit szeretnék az élettől, mik az én álmaim. Azt mondtam, hogy én nagyon szeretek tanulni. Édesanyám megértette, és nagyon... fufangos módon meggyőzte édesapámat, hogy legalább a nyolc osztályt el kell végeznem, s csak azután mehetek férjhez. Bármilyen furcsa is, de a fiú családjá beleegyezett. Gyerekkorunk óta ismertük egymást. A családunk mindig együtt ülték meg az ünnepeket.

Mikor tizenöt éves lettem, emlékeztettek a „megegyezésünkre”, édesanyám pedig azt kérte, hogy halasszuk el az esküvőt legalább addig, míg a kilencedik osztályt is befejezem.

Egy évre rá a fiú szülei úgy határoztak, hogy nem várnak tovább, míg elvégzem a középiskolát, és más menyasszonyt kerestek a fiuknak. Édesanyámnak hála, sikerült elkerülnöm, hogy olyan korán férjhez adjanak.

Hatodik rész

- * És mikor látá a férfi a színeváltozást
 - * felvitte a NŐT egy magas hegyre
 - * megmutatta neki a világ minden országát és azok ragyogását
- és mondá neki:
- * neked adom minden birodalom hatalmát és dicsőségét
 - * mindezt neked adom
 - * mert ez mind az enyém
 - * és annak adom, akinek csak akarom
 - * ha te, NŐ,
 - * leborulsz arccal a földre
 - * és imádni fogsz engem
 - * szolgálni fogsz engem
 - * engedelmeskedni fogsz nekem
 - * akkor mindez a tied lesz
- * a NŐ pedig azt felelte neki:
- * adjátok meg a nőnek, ami a nőé

* Most halljátok, példázatot mondok nektek arról, hogy hogyan vette el a férfi a nőtől azt, ami a nőé.

Hetedik rész

Egy IT-s Facebook-csoportban feltettem a kérdést, hogy egy bizonyos feladathoz milyen szoftvert ajánlanának. És azt is, hogy miért csak férfiak vannak ebben a csoportban.

„Mert a lányoknak természetükből adódóan nincs érzékük a technikai dolgokhoz. Milyen operatív memóriája van a számítógépnek, talán tudod?!”

Egy férfi kollégával részt vettem egy kutatási projektben, amit egy állítólag baloldali alapítvány finanszírozott, és fele annyi honoráriumot kaptam, mint ő, pedig mindketten ugyanannyit dolgoztunk.

Apámtól gyakran hallottam, hogy hülye vagyok, hogy semmire sem viszem az életben. Folyton azt szajkózta, hogy szerencsés nő vagyok, mert csinosan nézek ki, és ezért biztosan felvesznek majd eladónak egy ruhaüzletbe vagy szupermarketbe. Mikor megvédtem a doktori dolgozatomat, a kollégáim gratuláltak, és azt mondták: „És most eljött az idő, hogy egy babát is összehozz.”

Munkát kerestem. Elmegyek az interjúra, a projektkoordinátor állása volt kiírva. A főnök azt ajánlja, dolgozzak technikai asszisztensként. Elmagyarázom neki, hogy olyan munkát szeretnék, ami szellemileg is kihívás, nem pedig monoton, gépies feladatokat. A főnök azt mondja, ne aggódjak, mert az asszisztensi munkakör is kihívás. „Sokat telefonálsz, kimész vásárolni. Talán nem elég? De amúgy is, ne idegeskedj, nem sokáig ülsz majd ezen a széken. Két év alatt hat csaj dolgozott itt, mind elmentek szülési szabadságra. Mi másra is vágyhatna egy nő?!”

Egyik barátnőm terhes lett, mikor elsőéves volt a mesterin, és mivel nem volt szakmai tapasztalata, egy évig nem vették fel sehova. A családja arra biztatja, hogy maradjon otthon, mert a fia még kicsi, a férje pedig nem hagyhatja ott a munkáját, mert még két év tapasztalatra van szüksége a Várostervezési Hivatalban, hogy előléptessék.

Én férjnél vagyok, és nincs gyerekem. És nem is tudom, hogy akarok-e egyáltalán gyereket. Mintha bűn lenne kimondani, hogy nem akarsz gyereket. Hogyhogy nem akarsz gyereket!? Hiszen ez a legszebb dolog, ami történhet veled!

Vannak tabu témák, és vannak olyanok, amikben még gondolattal sem szabad vétkezni, és azt hiszem, ez is ilyen bűn.

Valószínűleg szülsz majd, hogy ne kelljen még harminc évnyi lesajnálást elviselnem.

Nyolcadik rész

* Csak egy nő vagyok
aki tudja, hol a helye
kedves
illetudó
szófogadó
vallásos
férjezett
feleség
engedelmes
szerény
visszafogott
bájos
törékeny
érzékeny
szorgalmas
erőtlen
csak egy nő vagyok
aki otthon ül

* csak egy nő vagyok
egy oldalborda
nem egy szempár
nehogy kacér legyek
nem egy fül
nehogy hallgatózzak
nem egy száj
nehogy fecsegyek
nem egy szív
nehogy féltékenykedjek
nem egy kéz
nehogy csalogassak
nem egy láb
nehogy elkóboroljak

* csak egy nő vagyok
egy oldalborda
egy csontocska
egy szálcácska, ami a férfi torkán akadt

- * És sokan követték őt
- * ő pedig monda nekik:
- * engedjétek hozzám jönni a nőket
- * mert övék a mennyek országa
- * és sokan álmélkodtak azon, amit hallottak
- * ő pedig monda nekik:
- * a Nőt átadják majd a férfi kezébe, és halálra ítélik
- * és kigúnyolják
- * leköpi
- * megostorozzák
- * és végül megölik őt
- * de a NŐ fel fog támadni

- * bizony mondom néktek
- * most halljátok a példázatot a földi mennyországról.

Kilencedik rész

Hároméves koromtól fogva a néném neveltek.

Anyám két nővére, meg egy barátnőjük, aki a mi falunkba jött, itt kapott tanítónői állást.

Az idősebbik néném beteg volt. Kicsi korában elkapta a gyermekbénulást. Fiatalon még tudott mozogni, de később már nem, ágyba került.

A húga tanított a falusi iskolában, és elvállalt egy takarítónői állást is, hogy valahogy megélhessenek.

Ők hárman neveltek fel. Jó dolgom volt mellettük. Nagyon szerényen éltünk, de mindhárman elhalmoztak a gondoskodásukkal, mindenre megtanítottak, amit csak tudtak.

Sokkal később tudtam meg, hogy a fiatalabbik nénémnek egyszer megkérték a kezét, de nem akarta magára hagyni beteg nővérét, ezért nemet mondott...

Három nő, aki soha nem ment férjhez. Nem volt férfi a háznál.

Soha nem hívták meg őket se névnapra, se lakodalomba, sehova.

Emlékszem, hogy még villanyunk se volt. Már mindenkinek volt a faluban, csak nekünk nem... A miénk volt a legutolsó ház, ahova bevezették... mert nem volt férfi a háznál...

A faluból minden asszony... de mindenik! hozzánk járt: a tyúkfarmról a főnök felesége, az iskolaigazgató felesége...

Az iskolaigazgató felesége nagyon szép hölgy volt... ő meg verte. Gyönyörű házuk volt, nagyon jól éltek. Mikor jól ment a sora, felénk se nézett. De mikor megverte, hozzánk jött.

A farmról a főnök felesége is sokszor megfordult nálunk.

Hozzánk menekültek a férjüktől, és meghúzták magukat a házukban. Biztosak voltak benne, hogy a férfiak soha nem fogják majd éppen nálunk keresni őket.

Emlékszem, egy lány a falunkból tizenhét éves korában szült. A fiú otthagyta, más lányt vett el. A családjá se fogadta be. Még beszélni se akartak vele. Elkergették.

És ő is hozzánk jött. A néném keresztelték meg a gyerekét. Vettek neki egy kis paplant is.

Nehezen éltünk. De ők a semmiből is tudtak örömet csinálni.

Nálunk mindig nyugalom volt, megértés. Nem veszekedtünk, soha nem beszéltünk csúnyán, ez egy olyan... női mennyország volt.

Tizedik rész

- * És mert úgy szerette a férfi a hatalmat
- * azt akarta, hogy csak ő legyen
- * a bibliában
- * az egyházban
- * a történelemben

- * És mert úgy szerette a férfi a hatalmat
- * mondá: Iris, Irina, Ivona, Elena, Corina, Tamara, Katrina, Ana,
- * Mária Magdolna kurva
- * és leírta, hogy Iris, Irina, Ivona, Elena, Corina, Tamara, Katrina, Ana,
- * Mária Magdolna kurva
- * és meglevezte Irist, Irinát, Ivonát, Elenát, Corinát, Tamarát, Katrinát, Anát, Mária Magdolnát.

- * És mert úgy szerette a férfi a hatalmat, mondá:
- * a nőt paráznaságon kapták rajta
- * meg kell őt kövezni
- * a Nő pedig felállt, és mondá nekik

* hallgassátok okulásotokra a példázatot a birkózásról.

Tizenegyedik rész

Mikor kiálltam az út szélére, nem tizenhat éves voltam, nem, hanem harminc. A gyárban dolgoztam, az esztergánál. És mikor bezárt a gyár, hát nem volt semmi munka... és azért álltam ki az út szélére.

A nő az nő. Úgy dolgozik, mint egy ló. Áll az út szélén, sorban áll a piacon, akár lop is... csak, hogy otthon legyen egy darab kenyér, egy darab hús, meg ami még kell... Kérdezze csak meg akármelyik lányt itt: Van-e barátod? Van! Na tessék. Áll az út szélén, és van barátja. Kérdezze meg, na! Mindegyiknek van barátja. De hogy itt áll a lány az út szélén, az őt nem érdekli, mert ő költi el majd a pénzt, amit a lány összeszed. Van, hogy a barátjuk megveri őket. Ma haza kell hozza egy ezrest. Ha nem hozza az ezrest, megveri. Minden öt percben hívja is a lány, hogy megmondja, mennyit szerzett. A szerelem meg az út széle, ez van...

Én itt tönkreteszem az egészségemet. És most még nyár van, de télen? Télen itt állunk egész nap a hidegben. Mindenféle volt már. Egyszer a temetőben valami fiúk úgy megverték, hogy mindenem kék lett. Még a kabátomat is elvitték, otthagytak meztelenül. Rám se lehetett nézni. Az egész arcom megkékült. Vannak itt tizennégy, tizenöt éves lányok is.

Elmentem az onkológiára, hogy megnézzessem a mellemet. Mert fáj a mellem. Az orvos azt mondja, hogy semmi bajom, menjek el a nőgyógyászhoz. Elmegyek a nőgyógyászhoz, ott megmondták, hogy három hónapos terhes vagyok. Megállok az ajtó mögött, és elkezdek sírni, mert terhes vagyok, és azt sem tudom, mit kezdjek a gyerekekkel. Odajön hozzám egy nővérke, kérdi, miért sírok. Hát terhes vagyok, mondom.

Hiszen örülnöd kellene. Ez a gyerek fog megmenteni téged. Na, így született Mása. Mária. Már tizenkilenc éves. Sportol. Azt szereti, a birkózást. Az önvédelmi sportot.

Nem mondtam a lányomnak soha semmit. Most nemrég tudta meg. Mert postán hazaküldik a rendőrségről a jegyzőkönyvet. Hát tud olvasni. Azt mondja: Hogyhogy, anya? Miért? Megbeszéltük, és három évet adott, hogy vessek ennek véget...

Szeretnék venni egy kötőgépet, hogy ruhákat kössek, és eladjam. Tudok kötni, de kézzel nem bírom sokáig, mert fájnak az ízületeim. Szeretek varni is, meg hímezni. Mikor van időm, ikonokat hímezek gyönggyel.

A mi munkánkat nem tekintik munkának. Mindenki lenéz minket. Mi vagyunk a társadalom szemelete. Nincs jogunk a rendes élethez. Az állam nem akar tudni rólunk. Senkinek se kellünk. Csak jegyzőkönyveket írnak... egyet, kettőt, hármat... annyi jegyzőkönyvem van... mindet magamra aggathatom, mint a karácsonyfára.

Tizenkettedik rész

- * tudjátok-e a parancsolatokat?
- * Én vagyok, akit szolgasorba taszítottak, de az is, aki kilépett a szolgasorból
Nő vagyok!
- * ne csinálj árut a nőből
ne vásárolj meg és ne add el a nőt
- * a nőnek nevét hiába ne vedd és a nőt meg ne csúfold
- * vigyázz a nő napjára, hogy megtiszteld azt!
úgy tiszteld a nőt, mint önmagad
- * ne becsüld alá a nő munkáját
sem a háztartási munkát
sem az érzelmi munkát
sem másfélét
- * ne zaklasd a nőt
sem érzelmileg
sem szexuálisan
sem otthon
sem a munkahelyén
sem az utcán
sehol
- * ne öld meg a nőt. Pont.
- * ne lopj a nőtől, és ne gazdagodj meg a nő kizsákmányolásából
- * a nő ellen hamis tanúbizonytságot ne tégy
- * ne kívánj semmit, ami a nőé, ha a nő nem egyezik bele
- * ámen.

- * Tudjátok a parancsolatokat
- * tartsátok meg a parancsolatokat

- * most példázatot mondok arról, mennyire szereti a férfi a hatalmat.

Tizenharmadik rész

Ez mindennapi dolog... Mondjuk, egy autó lehúzza az út szélén, és a sofőr felajánlja, hogy hazavisz, vagy idegen férfiak utánam fűtyölnek, mikor elhaladok mellettük, meg mindenféle alakok elém ugranak, ha szaladni megyek.

Az iskolában, olyan hatodik-hetedikesek lehettünk, a fiúk álltak a folyosón szünetben, és a fenekünkre csapdostak.

Egyik nap a zsúfolt autóbuszon egy csávó mellettem maszturbált, és a cipőmre spriccelt a spermája.

Mikor tizenhat éves voltam, elmentem egy buliba. A legtöbben felnőttek voltak. Sok alkoholt ittam. Egy férfi hívott, hogy menjünk ki kávéért. Nagyon részeg voltam, az egyetlen dolog, ami emlékeztetett arra, hogy mi történt velem az út szélén, a fájdalom volt.

Mikor visszamentem a buliba, valaki más feltétlenül figyelmeztetni akart, hogy az a férfi házias, és hogy nem kellene kikezdenem vele.

Két év telt el, mire rájöttem, hogy aznap este nem a szüzességemet veszítettem el, hanem megerősakoltak.

Tizennegyedik rész

- * fekete teás pakolást teszek
feldagadt szememre
alapozót kenek a véráláfutásaimra
felteszem a napszemüvegemet
muszáj
visszafognom magam
visszafognom magam
visszafognom magam

- * a rendőr oda fogja dörzsölni a kezét az arcomhoz
* a törvényszéki orvos végig fogja sétáltatni a kezét a combomon
* a pszichológus be fogja csúsztatni a kezét a ruhám alá
* az ítélszék majd szabadon enged a tárgyalóteremből
* a haza őreit
* akik megerősakoltak engem.

- * Jaj nektek, férfiak, mert birtokba vettétek a földet
* jaj nektek, férfiak, mert felfuvalkodottak vagytok
* jaj nektek, férfiak, mert képmutatók vagytok
* jaj nektek, férfiak, mert olyanok vagytok, mint a lefestett síremlékek,
amik kívülről szépek tűnnek, de belül tele vannak a halottak csontjaival.

- * Ne gondoljátok, hogy békét hozni jöttem a földre
* nem békét hozni jöttem, hanem kardot!

- * emlékezzetek
* a férfiak üldözni és gyalázni fognak minket
* de szörnyű lesz a mi bosszúnk
* mert így üldözték és gyalázták az előttünk volt nőket is.
* Én pedig azt mondom néktek:
* álljatok ellen a férfinak
* ne fordítsátok oda a bal arcotokat annak, aki megüt jobb felől
* ne adjátok oda felső ruhátokat annak, aki elvette az alsót
* és aki titeket egy mérföld útra kényszerít,
* azzal egy lépést se menjetek.
* Tanuljatok a Nőktől, akik átmennek Tűzön és Vízen, az anyák és lányok példázatából.

Tizenötödik rész

Mikor kisebb voltam, gyakran szerettem volna férfi lenni.

Az ő életük sokkal egyszerűbbnek tűnt. Otthon úgy láttam apámat, mint annak az embernek a mintaképét, aki éli a dolce vitát, és mellette ott volt anyám, aki mindenét feláldozta, hogy felnevelhessen minket.

Anya kb. tizenöt évig volt háziasszony. Öt gyereket szült, óraműpontossággal háromévente.

Emlékszem, hogy mikor az öcsémel kilenc hónapos terhes volt, még igazított ezt-azt a házon. Egyedül.

Napközben anya velünk törődött: főzött, takarított, segített a leckében... Este, mikor mi már lefeküdtünk, anya tapétát ragasztott. „Hogy érhet így a szülés, hogy még a tapéta sincs rendesen felragasztva?”

Apa tévézett.

Azt hiszem, anya soha nem szerette apát. Huszonhat éves volt, nem volt férjnél, gyereke sem volt. Kényszerből és attól való félelmében, hogy vénlány marad, nem ellenkezett, mikor apa elrabolta.

Aztán egyszer apa elszegődött egy építkezési céghez, külföldre jártak dolgozni.

Minden alkalom, mikor elindult, olyan volt, mint a lottó. Mikor jön vissza? Mikor ad hírt magáról? Vajon most fog küldeni pénzt is?

Ritkán küldött pénzt, és csak nagyon keveset. Anya mindenfélét kitalált, hogy valahogy eltartson minket. A legfinomabb mártást tudta megfőzni abból a gombából, ami a kapu melletti meggyfa tövében nőtt. És mind a haton jóllaktunk egyetlen gombából. Ünnepnapp volt.

Vagy elküldött, hogy „látogassuk meg” nagymamát. És nagymama minden alkalommal pontosan megértette a látogatás célját. Megtöltött pár tarisznyát cukorral, meg paszullyal, meg liszttel. A lisztes csomagba beletett néhány tojást is, hogy ne törjenek össze az úton. A paszulyos csomagba meg pénzt tett. És cukorkát is adott.

Egy napon apa felhívta anyát, és megmondta, hogy ezentúl ne költsünk, mert ő már nem tud úgy eltartani minket, mint eddig.

Néhány hónap múlva megtudtuk azt is, mi volt az oka ennek: apa kivitte magához a szeretőjét, hogy vele éljen. Tizenkilenc éves volt. És már szinte egy éve együtt laktak.

Akkor anya belátta, hogy már nem függhetünk semmilyen formában apa jóindulatától, nem várhatjuk, hogy majd eltart minket.

Felhívott egy céget, amelyik munkásokat közvetített Izraelbe. És elment.

Anyának ez nagyon nehéz döntés volt. Ő semmilyen más világot nem ismert az otthonin kívül, és hirtelen gyökeresen meg kellett változtatnia az életét. Soha nem járt külföldön.

Nagyon ragaszkodott hozzánk, és félt magunkra hagyni minket, és félt egyedül maradni. El kellett indulnia egy olyan országba, amiről semmit sem tudott. Meg kellett tanulnia egy teljesen idegen nyelvet, idegen emberektől, kényszerből. Nem volt tankönyve, sem magánórái. Hallott egy szótaggubancot, belekapaszkodott, megpróbálta észben tartani. Aztán mindig, mikor újra meghallotta, figyelt a kontextusára, és ebből kihámozta, hogy mit jelenthet ez a furcsa gubanc.

Mikor elment anya, nekem sem volt könnyebb, pedig én otthon maradhattam. Amikor elment, az azt jelentette, hogy át kell vennem a szerepét. Felőtként kellett viselkednem, és négy gyerek anyja lennem, tizenöt évesen. Mikor anya elment, a legkisebbik öcsém csak hároméves volt. Minden munkát el kellett végeznem: rendben tartani a házat, nevelni a gyerekeket, kézzel kimosni a szennyest, mert nem volt mosógépünk. A gyerekeket fegyelmezni, házi feladatot írni velük, szülőértekezletre járni. Túl nagy érzelmi teher volt, helyettesítenem kellett anyát, és ez lehetetlen volt, mégis mindent meg kellett tennem, hogy sikerüljön. És amellet kamaszlány és iskolás is voltam. Egysúlyoztam a kamaszélet és a felnőtt élet között.

Anya 24 órát dolgozik a hét minden napján, szinte már kilenc éve. Ez az örület biztos receptje. Egy szabadnapja van hetente, és akkor egy másik családnál dolgozik. Takarít a házukban. És ezzel még keres egy kis pénzt. Izraelben az ápolónőket minimálbérrel alkalmazzák. Így is írja a szerződésben: a minimálbérre van joga.

Azonkívül anya minden pénteken főz, reggel héttől este hétig. Sokat kell főznie, és sokféle fogást. Elkészíti a sabbatra az ételt az egész családnak.

Anyának nincs ideje társaságba járni. Nem engedi a munkaideje. A kilenc év alatt csak ötször találkozott más nővel, akik ott dolgoznak.

Egyik nap felhívott, és azt mondta, hogy megerőszkolták egy parkban, ott Izraelben. És megkért, hogy ne kérdezzek semmit, és ne beszéljünk erről többet. És nem beszélünk.

Tizenhatodik rész

- * és a nő a vízen járt
- * megállította a szelet
- * lecsillapította a vihart
- * meggyógyította a betegeket
- * gondoskodott a szűkölködőkről
- * vigasztalta azokat, akiket megverték
- * visszaadta a vakok látását
- * feltámasztotta a halottakat

* és egy napon a NŐ megpillantott egy sokaságot, mind éhesek voltak, és semmijük nem volt, csak öt kenyér és két hal.

* akkor a NŐ leült a fűbe, vette az öt kenyeret és a két halat, és szétosztotta az éhezők között.

* mindenki evett és jóllakott

* és a NŐ mondá nekik:

* halljátok a példázatot Bernardáról és Rosáról, akik legyőzték a fenevadat.

Tizenhetedik rész

A nevem Lorena Aguliar Hernández, a többi La Patrona-i nővel együtt vagyunk itt.

Las Patronas, így neveznek minket. La Patrona ennek a falunak a neve.

Ez a történet Bernardával és Rosával kezdődik. Egyik reggel a két lány elindult kenyeret és tejet vásárolni. A vasút átszeli a falut, és néha várni kell a sínek mellett, hogy biztonságosan átmehess. Bernarda és Rosa arra vártak, hogy elhaladjon a vonat, mikor a vonaton ülő férfiak ennivalót kértek tőlük.

Bernarda kinyújtotta a kezét, és egy zacskó kenyeret adott nekik, és így tett Rosa is. Mikor hazaértek, elmesélték az anyjuknak, mi történt.

Akkor még nem tudtam, honnan jönnek és merre tartanak ezek a férfiak, de azt tudtam, hogy éhesek.

Most már tudjuk, hogy Közép-Amerikából jönnek. Mi csak menekült gyerekeknek nevezzük őket. Minden évben menekültek ezrei haladnak át a falunkon, hogy az Egyesült Államokba jus- sanak: az ígéret földjére.

Vonattal mennek. A Fenevaddal. La Bestia. Így hívjuk mi ezt a vonatot...

La Bestia sokak életét elvette, és sok embert megnyomorított az útja során. A vonat nálunk nem áll meg, csak áthalad. És mikor áthalad, mi ennivalót adunk nekik. Kenyeret, paszulyt, rizst,

tonhalat, mindent megosztunk velük, amink csak van. Csak néhány falat meleg étel, de a semminél több. Itt nem számítanak a határok, sem az államok.

Tizennyolcadik rész

* este pedig, mikor együtt ültek az asztalnál
* az utolsó vacsoránál
* a NŐ megtörte a kenyeret, és mondá:
* vegyétek és egyétek, ez a mi testünk
 amely megtöretik a mi felszabadulásunkért
* és utána kezébe vette a borral telt poharat, és mondá:
* vegyétek és igyátok
* ez a mi Vérünk
 amely kiontatik a mi szabadulásunkért

* az én testem
nem az enyém
hanem a népem egyházáé
az én vérem
nem az enyém
hanem az országomban dúló háborúé
az én fejem
nem az enyém
hanem a családomé
a családom feje
az én gyomrom
nem az enyém
hanem a bennem levő kapitalizmusé
az én gondolatom
nem az enyém
hanem a televíziómé
az én agyam
nem az enyém
hanem állami tulajdon
az én döntésem
nem az enyém
hanem az országomban uralkodó patriarchátusé
az én szívem
nem az enyém
hanem az anyámé
anyám összetört szíve
az én szépségem
nem az enyém
hanem a spermával befröcskölt magazinok szenzációjáé
az én szerelmem
nem az enyém
hanem a mi monogámiánké
az én pinám

nem az enyém
hanem a népem férfiaié
az én szorongásom nem az enyém
hanem a bennem levő intézményé
az én empátiám nem az enyém
hanem a bennem levő individualizmusé
az én fájdalomam
nem az enyém
hanem az én nyugtatóm
az antidepresszánsomé
az altatóm
a fájdalomcsillapítóm
az én életem
nem az enyém
hanem a személyazonossági igazolványomé
az én halálom
nem az enyém
még a halálom
sem az enyém

* Vegyétek és egyétek,
Ez a kenyér a mi megvert testünk
* Vegyétek és egyétek,
Ez a kenyér a mi véraláfutásos, sebes testünk
* Vegyétek és egyétek,
Ez a kenyér a mi megalázott testünk
* Vegyétek és egyétek,
Ez a kenyér a mi eladott testünk
* Vegyétek és egyétek,
Ez a kenyér a mi megcsönkített testünk
* Vegyétek és egyétek,
Ez a kenyér a mi megerőszkolt testünk
* Vegyétek és egyétek,
Ez a kenyér a mi megfeszített testünk

* Vegyétek és igyátok,
Ez a bor a mi vérünk
a kiontott vér
a megalvadt vér
a megszáradt vér
a letörölt vér
a lemosott vér
az elrejtett vér
a mi vérünk.

Tizenkilencedik rész

* És a vacsoránál a NŐ mondá nekir

* íme, közeleg az óra, és a NŐT

* átadják a FÉRFI kezébe.

* és valaki ezek közül, akik most itt ülnek velem az asztalnál, elad engem

* csókkal árul el engem

* Bizony mondom néktek: ezek közül lesz, aki elad engem

You can now purchase Amelia Earhart, Olympic medalist Chloe Kim, Wonder Woman director Patty Jenkins, Frida Kahlo and 14 other female heroes in doll form. These dolls have been impressively designed to look extremely similar to their real-life models.

Buy It!

Barbie „Inspiring Women” series.

* Bizony mondom néktek: ezek közül lesz, aki elad engem

In honor of International Women's Day, the whiskey brand has launched a new bottle – Jane Walker. For each bottle men drink, the company will donate \$1 to campaigns that support women's movements.

Buy It!

Johnnie Walker.

* Bizony mondom néktek: ezek közül lesz, aki elad engem

For each pink bucket of fried chicken purchased, we will donate 50 cents to fight breast cancer.

Buy It!

KFC

* Bizony mondom néktek: ezek közül lesz, aki elad engem

Our Jewelry will be donating 20 percent of proceeds from the sales of a necklace with the word Feminist engraved on it.

Buy It!

Nissa Jewelry

* Bizony mondom néktek: ezek közül lesz, aki elad engem

Natural beauty line is loved by women everywhere which is why 10 percent of all sales will be donated to the foundation which helps survivors of sexual assault and domestic violence.

Resurfacing Mask

58 euro

Buy it!

Tata Harper

* Bizony mondom néktek: ezek közül lesz, aki elad engem

100 percent of the profits will go to thousands of women from Burkina Faso who proudly work to harvest the shea butter. Solidarity Balm

6 dolars

Buy It!

L'OCCITANE

* Bizony mondom néktek: ezek közül lesz, aki elad engem
Luxury retailer has partnered with five of-the-moment designers on a special collection of t-shirts, from which proceeds will be donated to an organization that helps female survivors living in war zones around the world rebuild their lives.

290 euro

Buy it!

Net-a-Porter

* Bizony mondom néktek: ezek közül lesz, aki elad engem
Who run the world? Girls. A line of fitness wear that celebrates the hearts, minds and bodies of women and girls across the globe. A message of female empowerment is at the core of Ivy Park. Ivy Park, Beyoncé's new clothing line

Buy it!

Made by Women from Sri Lanka who work for 60 hours a week and make \$6.19 a day

Buy it!

Who run the world?

* Bizony mondom néktek: ezek közül lesz, aki elad engem

* de eljön az a nap is, mikor kétségbeesésében felakasztja magát.

Huszadik rész

* És miután a NŐ szétosztotta a kenyeret és a bort

* felkelt az asztaltól, levetette felsőruháját, és egy kendővel körülkötötte magát

* és vizet töltött a mosdótálba, és megmosta minden nő lábát,
és megtörölte a kendővel, amivel körül volt kötve

* most példát adok nektek

* hogy ti is mossátok meg egymás lábát

* ahogy én is megmostam a ti lábatokat

* és meg ne feledkezzetek a világ végéről szóló példázatról.

Huszonnegyedik rész

A 2000-es évek elején volt. Nem tudom pontosan, mikor. Nem volt meleg vizünk, a tűzhelyen kellett megmelegítenünk a mosdóvizet.

Egyik este a lavórban mostam a barátnőm lábát.

És anyám éppen akkor nyitott ránk. Mind a hárman összerezteztünk.

Anyám nem tudott semmit a kapcsolatunkról. Nem tudta, hogy egy nőbe vagyok szerelmes.

Anyám azonnal ki is ment a szobából.

Akkor azt gondoltam, ennyi volt! Most rájött. Mit mondjak neki? Ez a világ vége.

Pár nap múlva megkérdezte, hogy leszbikus vagyok-e.

Fel voltam készülve erre a kérdésre, és gondolatban újra és újra elismételtem a lehetséges válaszokat... Anya, nem! Hát persze, hogy nem! Nem vagyok az. Miféle kérdések ezek, anya. Ezt meg honnan szeded? Nem! Nem! Nem! A válaszokat tényleg sokszor elpróbáltam. A tekintetet, az arckifejezést... hogy minél meggyőzőbb legyenek.

Nem sokkal később anya beteg lett. Agyvérzést kapott, gond volt a memóriájával. Semmire sem emlékezett.

Úgyhogy erről nem beszéltünk többet. Anya meghalt.
Ez az első dolog, amit el szeretnék mondani neki, mikor majd találkozunk.
Anya, emlékszel arra a lányra, akinek megmostam a lábát?
Szeretem őt!

Huszonkettedik rész

- * és akkor mondá a férfi:
- * mit cselekedjek hát a NŐVEL?
- * a férfiak pedig mindnyájan mondák:
- * feszíttessék meg!
- * és egyre hangosabban kiáltoztak: Feszíttessék meg!

- * és odagyültek mind a NŐ köré
- * megostorozták
- * megfosztották ruháitól
- * bíbor palástot adtak reá
- * és tövisből fontak koronát
- * a fejére tették, és csúfolták őt, mondván:
- * örvendezz, NŐ
- * és leköpdösvén, a nádszálat a fejéhez verték
- * és miután megcsúfolták,
- * levették róla a palástot
- * és a saját ruháiba öltöztették
- * és elvitték, hogy megfeszítsék őt
- * és kényszerítették, hogy vigye a maga keresztjét
- * és az úton méreggel és ecettel kevert bort adtak innia
- * miután pedig megfeszítették őt
- * elosztották maguk között ruháit,
- * sorsot vetvén, hogy ki mit vigyen el
- * a férfiak pedig ott őrizték őt
- * a feje fölé írván: Íme, a NŐ
- * az arra menők pedig szidalmazták őt
- * a NŐ pedig hangosan kiáltott:
- * szomjazom!
- * és a NŐ nem mondá:
- * bocsássatok meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!
- * hanem azt mondá a NŐ:
- * ne bocsássatok meg nekik, mert tudják, mit cselekszenek!
- * és sötétség lőn az egész földön
- * és íme, a föld megindult, és a sziklák megrepedeztek
- * és szózat lőn az égből:
- * tanuljátok meg növéreitektől a női testvériség példázatát
- * tanítsátok meg növéreiteknek a női testvériség példázatát.

Huszonharmadik rész

A mi társadalmunkban a nők látszólag rendelkeztek jogokkal, de ezeket a jogokat gyakorlatilag a férfiak tartották kézben. Ha mondjuk el akartad hagyni a házat, nem mehetél egyedül, csak akkor, ha elkísért az apád, a bátyád, vagy más férfi a családból. Bármilyen haladó szellemű volt is a családot, csak nagyon kevés olyan dolog volt, amit nőként egyedül csinálhattál.

Gyerekkorom óta dühített, hogy milyen szerepet szánnak a nőknek: akár a szüleim kapcsolatát figyeltem, akár a nővéreimet, akik már férjhez mentek, akár a tévében láttam nőket.

Mikor kitört a háború itt, Rojavában, mi, nők még nem voltunk elég erősek, de tudtuk, hogy fel kell készülnünk a harcra. Erősebbekké kell válnunk, és részt kell vennünk ebben a harcban. Hogy megadjuk magunknak egy jobb élet esélyét.

Meg kell döntenünk ezt a gondolkodásmódot, ami elnyomja a nőket.

Például az ISIS azt hirdeti, hogy ha egy nő oltja ki az éltedet, nem jutsz a mennybe. Vagyis a nőktől félnek a legjobban. Anyyra rájuk ijesztettünk. Mi már nem azok a nők vagyunk, akik egykor voltunk: nincs szükségünk a férfiak oltalmára, mert tönkretelhetjük az ő elnyomó rendszerüket. Elég erősek vagyunk ehhez.

Harmincnyéves vagyok. 2011-ben csatlakoztam a harchoz.

Harcolni sokféleképpen lehet. Harcolhatsz azért, hogy megvédd magad, harcolhatsz azért, hogy megismerhesd magad, harcolhatsz, hogy másokat elnyomj, hogy gyarmatosíts, harcolhatsz azért, ha valamit fel akarsz építeni. Számomra a harc két dolgot jelent: az önvédelmet és az elnyomást.

Már az elején felfigyeltem arra, hogy hogyan szerveződnek a női közösségek, és hogyan építik fel szabad identitásukat. És nemcsak azok a nők, akikkel együtt harcolok itt Kurdisztánban, hanem a jogaiért harcoló minden nő szerte a világon.

A természet számos példát kínál az önvédelemre. Minden élőlénynek szüksége van arra, hogy megvédhesse magát. De főleg a férfiak által elnyomott nőknek.

A háború a nők elleni erőszak kultúrája.

Én nem úgy tekintek magamra, mint egy egyedüli, elszigetelt nőre. Hozzám tartozik egy nő Afganisztánban, egy másik Pakisztánban, Németországban, Kanadában, egy nő Perzsiában, az arab országokban, Törökországban. Amikor az erőszakos férfiak ellen harcolok, a világ összes nője itt van velem.

Soha nem éreztem azt, hogy egyedül kell megvívnom ezt a harcot.

Nem számít, mennyire távol vagyunk egymástól ezen a világon, mi érezzük egymás jelenlétét.

Huszonnegyedik rész

* és miután megfeszítették, a NŐ feltámadt

* ahogy azt megjövendölték

* a férfi pedig újra megfeszítette

* és a NŐ újra feltámadt a halottak közül

* és újra megfeszítették

* és újra feltámadt

* és minden nap újra megfeszítették

* és minden nap újra feltámadt.

* ő az alfa és az ómega

* a kezdet és a vég

az a NŐ, aki van,

az a NŐ, aki volt

és az a NŐ, aki eljövend
a Mindenható
ámen.

Huszonötödik rész

nő vagyok
az új nő
az újra
újjászületett nő
az ismeretlen nő
az én halálom az enyém
ez az én feltámadásom
az én testem az enyém
ez az én beleegyezésem
az én vérem az enyém
ez az én áramlásom
az én gyomrom az enyém
és a pillangóké a hasamban
az én szerelmem az enyém
én vagyok a szerelem
nő vagyok
az én szívem az enyém
ez az anyám bátor szíve
nő vagyok
az én döntésem az enyém
ez az én megszelídíthetetlen akaratom
boszorkány vagyok
az én szépségem az enyém
az én szépségem a mellem:
lóg, és tele van striákkal
nő vagyok
az én álmom az enyém
én vagyok álmaim nője

nő vagyok
férjezett vagy
hajadon
fehér vagy
színes bőrű
heteroszexuális vagy
homoszexuális
vallásos vagy
hitetlen
felékesített vagy
meztelen
kisminkelt vagy
smink nélküli

szórtelenített vagy
szőrös
baszott vagy
baszatlan
nő vagyok
az én pinám az enyém
PONT

nő vagyok
az én fejem az enyém
az én agyam az enyém
az én gondolatom az enyém
ez az én privát szférám
ez az én saját szobám
nő vagyok
az én szorongásom az enyém
ez az én egyensúlyom
nő vagyok
az én empátiám az enyém
ez az én politikám
nő vagyok
az én gyűlöletem az enyém
ez az én felszabadulásom
nő vagyok
a végzet asszonya
én vagyok az apokalipszis
én vagyok a világvége
annak a világnak a vége
amit a férfi irányít.

Huszonhatodik rész

mi atyánk
aki a barátaiddal ittál, mikor anya kisfiút szült
mi atyánk
aki egyedül rúgtál be, mikor anya kislányt szült
mi atyánk
aki azt hiszed, hogy vér vagyunk a véredből
mi atyánk
aki undorodsz a mi vérünktől
mi atyánk
aki bögőmasinának tartasz minket
mi atyánk
aki soha nem sírsz
mi atyánk
aki igazi férfi vagy
mi atyánk
aki soha nem vagy itthon, mikor anya elaltat minket

mi atyánk
aki szerint a te munkád többet ér anya munkájánál
mi atyánk
aki megversz minket, hogy nevelj
mi atyánk
aki arra nevelsz, hogy tudjuk, hol a helyünk
mi atyánk
aki belénk sulykolod, hogy a mi helyünk a férfi közelében van
mi atyánk
aki a család fejének kiáltottad ki magad
mi atyánk
aki eldöntöted, hogy a nevedet kell viselnünk
mi atyánk
aki azt hiszed, hogy megvásárolhatod a szeretetünket
mi atyánk
aki azt hiszed, hogy a nő a te múzsád
mi atyánk
aki szerint nincs humorérzékünk, mert nem nevetünk a szőke nőkről és nemi erőszakról szóló

vicceiden

mi atyánk
aki szerint a férfihormonok a legintelligensebb hormonok
mi atyánk
aki szerint a mi intelligenciánk szőke vagy barna
mi atyánk
aki azt hiszed, azért hoztál minket erre a világra, hogy szüljünk
mi atyánk
aki szerint a mi kötelességünk, hogy feleségek legyünk
mi atyánk
aki figyelmeztetsz, hogy fogjuk be a szánkat, ha ver a férjünk
mi atyánk
aki minket úgy szólítasz, nőcske
lotyó
pinavirág
picsa
ringyó
ribanc
szűzkurva
szajha
cicababa
mi atyánk
aki ránk szólsz, hogy fogjuk be a szánkat, ha zaklat a szomszéd
mi atyánk
aki tekinteteddel levetkőztetsz

mi atyánk
aki a péniszedet combunkhoz dörzsölöd a zsúfolt autóbuszon
mi atyánk
aki véresre vered anyát szerelemből és féltékenységből

mi atyánk
aki ránk parancsolsz, hogy mossuk le a véryomokat a falról
mi atyánk
aki iszol a rendőrrel, és azért is felpofozol, mert kihívtuk
mi atyánk
aki megerőszkolod anyát
mi atyánk
aki holtra versz, mert a kezekben van az életünk
mi atyánk
aki szerint
a szexizmus
a rasszizmus
a klasszizmus
a nácizmus
a fasizmus
mind a szólásszabadság megnyilvánulásai
mi atyánk
aki minden kiváltságra rátetted a kezed
mi atyánk
aki minden kormányra rátetted a kezed
mi atyánk
aki az elit vagy
mi atyánk
aki megalkottad az államot
mi atyánk
aki megalkottad a családot
mi atyánk
aki azt hiszed, te alkottad meg az egész világmindenséget
mi atyánk
aki azt hiszed, a nő általad van teremtve
mi atyánk
aki azt hiszed, a nő belőled van teremtve
mi atyánk
aki azt hiszed, a nő neked van teremtve

mi atyánk
aki istennek hiszed magad
mi atyánk
aki megtanítod nekünk az istenfélelmet
mi atyánk
aki istennek hiszed magad
mi atyánk
aki rabszolgáidnak hiszel minket

mi atyánk
aki istennek hiszed magad
aki előtt le kell térdelnünk
mi atyánk

aki istennek hiszed magad
csak azért, mert férfi vagy
fehér férfi
mi atyánk
aki a mennyekben vagy
szállj le, és állj végre két lábbal a földön.

Huszonhetedik rész

Mi Anyánk
aki a mennyekben vagy
szenteltessék meg a Te neved
jöjjön el a Te országod
legyen meg a Te akaratod
amint a mennyben, úgy a földön is
mindennapi kenyerünket
add meg nekünk ma
és bocsásd meg a mi vétkeinket
miképpen mi is megbocsájtunk az ellenünk vétkezőknek
és ne vígy minket a kísértésbe
de szabadíts meg a gonosztól
mert Tied az ország,
a hatalom és a dicsőség,
az Anya,
a Lány
és a Nő nevében
Ámen.
Ámen.